

Baas over blaas

Joke Groot. *Je blaas de baas! Maarssen: Elsevier gezondheidszorg*, 2002. 12 pagina's, € 7,50. ISBN 90-352-2509-0.

Van de hand van Joke Groot, als bekentherapeut verbonden aan het Ziekenhuis Hilversum, verscheen een boekje over het beheer van onze 'binnenwateren'. Het fraai vormgegeven en geïllustreerde boekje behandelt op voor jonge kinderen aansprekende wijze de functie van de nieren en de blaas en de controle daarover. Het is bedoeld om samen met hen te bekijken en voor te lezen. Het boekje bevat een aantal tips en adviezen die gebruikt kunnen worden bij kinderen die nog zindelijk moeten worden. Belangrijk is dat er de tijd genomen wordt voor de toiletgang, want: plassen doe je op je gemak. Huisartsen kunnen ouders die hen raadplegen met vragen over de zindelijkheidsstraining attenderen op dit boekje of zelf een exemplaar aanschaffen voor uitleen uit de praktijkbibliotheek.

Tjerk Wiersma

Sport voor de huisarts

Tellegen W, Hendriks ERHA. *Huisarts en sport. Maarssen: Elsevier gezondheidszorg*, 2002. 82 pagina's, € 19,00. ISBN 90-352-2499-X.

Dit is een informatief en goed leesbaar boekje voor huisartsen die tijdens het spreekuur niet goed raad weten met problemen en vragen over sport. Volgens de auteurs is het boekje bedoeld voor de in sport geïnteresseerde huisarts, maar naar mijn gevoel wordt daarmee de kennis van huisartsen onderschat. Het is een leesboek – voorzien van een index – en geen naslagwerk.

Aan de hand van negen zeer herkenbare casus bespreken de auteurs veelvoorkomende problemen. Ze behandelen klachten aan het bewegingsapparaat ten gevolge van sportbeoefening, en besteden aandacht aan sporten bij ziekten (astma, diabetes mellitus en hart- en vaatziekten). Ten slotte zijn er casus over

een beginnende sporter en over een timide sportschooljongen die voedingssupplementen wil.

In een vlotte stijl beschrijven ze gegevens uit anamnese en lichamelijk onderzoek en diepen deze uit. Om de betrokkenheid te vergroten wordt de huisarts-lezer telkens met 'u' aangesproken. Omdat de dokters in de voorbeelden bijna altijd onberispelijk werk leveren en de patiënten tevreden het spreekuur verlaten, geeft lezing een goed gevoel. Ook is het plezierig dat de zedingsdrang die sporters vaak eigen is, in dit boekje ontbreekt.

De hoofdstukken over het sporten bij een chronische aandoening sluiten goed aan op de standaarden, maar wie zich in deze aandoeningen iets meer heeft verdiept vindt in deze hoofdstukken weinig nieuws. Het hoofdstuk over diabetes zou nog enige aanpassing verdienen, want één controle per jaar is wat weinig en ook de indeling in insulineafhankelijke en niet-insulineafhankelijke diabetes is achterhaald en zorgt voor onduidelijkheid. De hoofdstukken over blessures zijn helder en praktisch. Bij de niet-sportende lezer blijft alleen de vraag wat toch die 'dringende verenigingsbelangen' en 'druk vanuit het team' zijn, en welke invloed ze op het beleid kunnen hebben.

Sjoerd Hobma

Businessplan

Annie Phillips. *The Business Planning Tool Kit, a workbook for the primary care team. Abingdon, UK: Radcliffe medical Press Ltd*, 2002. 322 pagina's, £ 24,95. ISBN 1-85775-500-6.

In een tijd dat steeds meer huisartsen gaan samenwerken in een HOED, en huisartsenpraktijken meer en meer bedrijven worden met een diversiteit aan personeel, worden huisartsen gedwongen zich steeds meer met management bezig te houden. Naast het maken van een kwaliteitsjaarslag zou ook het ontwerpen van een businessplan tot de taken van de praktijkmanager kunnen gaan behoren.

The Business Planning Tool Kit van Annie

Phillips is een praktische handreiking voor teams in de eerste lijn die een businessplan willen ontwikkelen. Het boek is praktisch opgebouwd en maakt de lezer aan de hand van een aantal stappen wegwijs in de opbouw en de terminologie van een businessplan. In het eerste deel bespreekt Phillips het waarom van een businessplan en geeft ze een overzicht van onderwerpen die aan de orde zouden moeten komen. In het tweede deel bespreekt ze hoe de onderdelen van een eerstelijnsorganisatie door middel van een businessplan verbeterd zouden kunnen worden. Hier komt de kwaliteitscirkel die ook in de Nederlandse huisartsenwereld bekend is – in Engeland de *audit cycle* genoemd – aan de orde. In deel drie gaat ze dieper in op de taken en verantwoordelijkheden van het management.

De schrijfster heeft geprobeerd om het boek zo overzichtelijk mogelijk te maken, maar gebruikt hierbij zoveel kaders, lijstjes, aandachtspunten en samenvattingen dat het soms moeilijk is om de draad van het verhaal nog te volgen. Daarnaast is een aantal zaken wel erg toegespitst op de Engelse gezondheidszorgorganisatie en wetgeving. Er worden bijvoorbeeld afkortingen gebruikt die in Engeland ongetwijfeld bekend zijn, maar mij enige hoofdbreken hebben gekost.

Samenvattend is het een praktisch boek, maar niet altijd even handzaam voor de Nederlandse situatie.

Bas Spelberg

Nota Bene

Mensen met burnout kan worden aangeraden zichzelf te bekijken met een typisch Groningse blik, waarbij 'niet slecht' een groot compliment is.

Stelling bij:

Brennikmeijer V. *A drug called comparison: the pains and gains of social comparison among individuals suffering from burnout* [Proefschrift]. Groningen: Rijksuniversiteit Groningen, 2002.